

REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	14.— K
Fél évre	7.— K
Negyedévre	3.50 K
Egy hónapra	1.40 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
FEHÉR ÖDÖN

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	8.— K
Fél évre	4.— K
Negyedévre	2.— K
Egy hónapra	0.70 K

A szeretet ünnepén.

Írta: dr. Gencsi Samu.

A egy Isten eszméjén kívül a felebaráti szeretet nemes érzése hivatott arra, hogy ember és ember között az összetartozandóság eszméjét erősítse. Mindaz a mi a mai társadalomban eszményi, mindaz a mi a gyengék és tehetetlenek gyámolítására megalakított: a szeretet és összetartozandóság jegyében született.

Mi tehát az oka annak, hogy ma, a mikor sokkal sűrűbb az érintkezési felület és alkalom, — mint a régieknél — a szeretet glóriája mindinkább elhalványul?

Mi az oka annak, hogy az összetartozandósági érzet fejlődése dacára, a véle karöltve érvényesülő szeretet napról-napra elhanyaglik?

Mi az oka annak, hogy ebben a szép országban, mely természeti kincsei és kiváló népfajtája révén, az utolsó félszázadban nagy időknek, csaknem félezered évek mulasztását pótolni képes volt, az egész társadalom a szeretet teljes hiányával tengeti siralmas létét?

Mi az oka annak, hogy ezen dicső haza, melynek hatalmas fellendülésén a hevülő honfi kebelnek fellángolnia és gyönyörködni kellene, ma már csak a visszavonás és gyűlölködés ádáz érzeteit tudja gyermekeiből kiváltani?

Mi az oka annak, hogy mi, a kik csak alkotmányunk visszaállítására óta illeszkedünk bele a mivelt népek concertjébe, ma már sem egymásnak, sem emberi, — sem magyar mivoltunknak örülni nem tudunk?

Ismeretes a szokott felelet: „Az élet küzdelme az, ami az

embereket szembe állítja egymással és az idegenkedés tilalomfaját emeli közéjük.”

Téves, mert más országok élő bizonyosságai az ellenkezőnek. A legtöbb kulturállamban még nehezebb az élet, mert ott még azt emberi erőfeszítés teremt elő, a mit ezen dicső ország természetes és bőséges forrásai önmaguktól adnak meg minékünk. És mégis! Azokban az országokban nem dül a harc a testvérek között, — ott a politikai élet nem állítja apát és fiút egymással szembe, — ott a polgári érnnyek hiányát nem pótolják politikai hasznavehetőséggel, ott az egyén érvényesülésének, a tiszt munka megbecsülésének a belső érték képezi igazságos mércéjét!

Honnan van ez? Miben keressük az okot? *Mivelttségünk alacsony voltában.* Igaz, hogy államférfiaink száma és minősége vetekedhetik a legelső kulturállam hasonló vezérő egyéniségeivel, de az államok sorsát nem a kivételeket képező, nagyobb fajsúlyu egyének, hanem a nagy tömegek, ezek intellektuális és közgazdasági viszonyai intézik.

Visszaállott dicsőséges alkotmányunk annyi megpróbáltatás után. A csöndes munka és művelődés korának kelle következni. De nem ez következett. Heves vériünk, féktelen vérmérsékletünk tette vágyott, érvényesülni kívánt. Nem a művelődés és a tényleges alkotás geniusza vonult be a magyar parlamentbe, hanem a könnyű érvényesülés tülekedő harambasája. Adeptusai a törtétek ügyes szimatjával, megérezték, hogy a politikai jelszavak, a másoknak meggya-

nusítása, régi sebek folytonos érintése, elég jó eszközök az érvényesülésre akkor is, — ha az ember nem tanul és nem dolgozik.

A kormányképes pártok — a kik maguk is azon vérből valók voltak — bizonyos kedvtelenséggel nézték azt a lelkes és féktelenségében szinmagyart mutató kis csoportot. Becézgették, mint a nagy magyar vágyódás és tünde álom ideális fegyverhordozóit. És a csecsemő megnőtt, megizmosodott, de nem tanult semmit. Erőtlen sieder lett, a ki nemcsak nem képezte magát, de a teherhordó másik fiut is gátolta a művelődés- és cselekvésben.

Innen származik minden bajunk. Átlagos mivelttségünk — most nem az elemi iskoláról, de az u. n. polgári képzettségről van szó, — ma is ott áll, ahol a hatvanas években. Ezen fél, — vagy negyed mivelt státusban az egyén sikereket soha sem a tudással, de mindig a politikai ténykedéssel fog elérni. Ez a köztapasztalat azokat a fél vagy negyed mivelteteket és pedig akár lent a kortézia udvarán, akár fent a törvényalkotás palotájában a politikai jelszavak kiemelkedő ormára hajtja. Mit beszélhet, mit csinálhat az ilyen miveltlen vagy alig mivelt néptribun? Szid, káromol, gyanusít, piszkol és személyeskedik. Ennek nyomában a szeretet virága nem fakadhat!

De ha ezen ostorozott aligmivelttséget a továbbképzés nemeseítő oltása vitte volna előre, ha az átlagos kis fejlődést az alapozott tudás és izlés előkelősége erősítette volna, — ha ezek révén a nagy tömeg a politikai verbunkos szólalmait megutálja és a tudásnak nyugalmas és tisztességes parancsoló elveivel szegődik: akkor a magyar közélet áldástalan harcai már rég megszűntek, a testvérgyil-

kos szabályák rég hüvelyükben pihennének és a testvérharc nemes vetélkedéssé emelkedett volna az irányban, hogy melyik fiu képes az édesanyját boldogabbá és szebbé tenni.

A közös anya iránti szeretet — melyet nagyjaink mindenha ápoltak — egyesítsen bennünket a mai napon; — hogy ismét bevonuljon elménkbe és szivünkbe az emberi, de különösen a magyar társadalomnak legfőbb szükségét képező isteni érzelem: a testvéri szeretet.

Ünnepkor.

Miskolc, december 24.

Karácsonykor, a szent szép ünnepnapon vegyük elő pihenés közben a politika aktáit, készítsünk számadást és vizsgáljuk át tárgyilagos őszinte komolysággal, hogy milyen mértékben töltötték be hivatásukat azok a parlamenti pártok, amelyek mandátumokat, tehát kötelezettséget kaptak és vállaltak az ország fejlődésének és haladása elősegítésének nagy munkájára.

Sajnos, a magyar politikai élet sokáig meddő, munkátlan volt. — Az obstrukció mérge beleette magát és lehetetlenné tett minden okos, céltudatos munkát. Az ellenzék a házszabályok lézagainak arra használta fel, hogy visszaélve jogaival, lehetetlenné tegye a parlament működését. Sokáig felelt így megrekedve a parlamenti élet az obstrukció fertőjében. — Nemcsak a kormány érezte és látta, hogy az obstrukció végeredményében alkotmányosságunkat örli meg. Az ellenzék józanabb, gondolkodóbb tagjai is belátták már régen, hogy az obstrukció fegyverét, amely első sorban az ország érdekeire jár a legnagyobb veszedelemmel, le kell szerelni. Az ország érezte a legérzékenyebben annak átkait, hiszen nemcsak politikai, de gazdasági visszahatása is óriási károkkal járt a nemzetre. A munkapárt tehát megcsinálta a házszabály-revizíót, amely nem csorbítja semmiben a parlamenti szólásszabadság jogát, de lehetetlenné teszi a kisebbségi terrort és a több-

Vízvezetési és csatornázási vállalatomat

mely tíz év óta fennáll, miután társamtól Holländer Bernáttól megváltam,

ujra magam vezetem.

és úgy mint azelőtt, ezután is mindenben igyekezni fogok nagyrabecsült rendelőknek igényeit kielégíteni.

Szíves pártfogást kér

Welszberg S. Sándor Széchenyi-utca 79. szám. (Telefonszam 420.)

ség becsületes munka-akarásának megakadályozását.

És láthatjuk az azóta történetből, hogy a kormány és a többség bátran, nyugodtan megy a maga útján, amelynek egyedüli célja az ország politikai és gazdasági nyugalmának és fellendítésének a megteremtése. — Egész sorozata a szociális törvényjavaslatoknak került a parlament elé, amelyben a többség — kötelességéhez hűven — mindennap megtette kötelességét.

Nem így azonban az ellenzék. Amikor látta, hogy az obstrukciót fetörték és a komoly parlamenti életbe be nem illeszhető gerillatárcok ideje lejárt, botrányokkal, majd vádaskodásokkal, rágalmaikkal próbálta a kormányt lehetetlenné tenni. Ez a botrány-politika visszafelé sült el. Az ország megundorodva fordult el a botrányok rendezőitől és előbb hideg közönyt nézte a politikai életet, amelyet egy kisebbségben levő pártok csak azért forgattak fel, hogy személyi gyűlölködésüket kielégítsék és a közhatalmat megkaparintsák.

De az ország irántuk közömbös hangulata nem józanította ki őket a hatalom szomjuságának mámorából. Tovább élesítették fegyvereiket és amikor újra a nemzetre hivatkoztak, hogy az áll mögöttük küzdelmükben, jöttek a törvényhatóságok és bizalommal, lelkesedéssel üdvözölték Tiszta István gróf miniszterelnököt, aki kormányával komoly, becsületes munka programját hozta. És tagadhatatlan, hogy Tisza — a haza eszméjének önzetlen nagy rajongója — fanatikus szeretettel eltelve a magyar nép sorsa iránt, megteremtette a rendet, a mely nélkül ma már alkotmányunk talán veszendőben volna. Megtisztult a politikai élet levegője és akkor a kormány gazdag programot adott a munkára. Szociális javaslatok, a jogi életet fejlesztő és tökéletesítő törvények kerültek a parlament elé. Az ellenzéknek módjában volt visszatérni a munka útjára a parlamentben teljesíteni ellenőrző hivatását, amelyre mandátumait is kapta.

A munka gondolata azonban fáj nekik és még akkor is inkább a botránycsinálással, a politikai rend felkavarásával foglalkozott, amikor veszedelmes nagy háboru réme közelebről fenyegetett bennünket. Fontosabb volt nekik — és ez a legnagyobb bűnik, — a maguk önző hatalomrajutási érdeke, mint az, hogy a közelfekvő háborus veszedelem ellen védekezhessünk. Sőt odáig mentek önzésükben, hogy éppen a leglázasabban fenyegető idők zavarait akarták önző céljaik kielégítésére felhasználni.

A hazafiatlan harc ellen már felhangzott az országos tiltakozás s külső presszió kényszerítette őket hogy a lehetetlen taktika felhagyásával, bemenjenek a parlamentbe dolgozni. És ekkor látott, hogy a kormány nemcsak hogy nem akadályozza meg őket hivatásuk teljesítésében, de sőt a legszívesebben látja, ha komolyan, a parlament nivójához illően gyakorolják ott jogaikat.

Az ellenzéki jóslások ujjére már új parlamenti korszakot jelentettek. Az új megérkezik, de a kormányt és a többséget sziklaszilárdan találja a helyén. És ezt a helyzetét nem a többségi erő biztosítja, hanem az a körülmény, hogy törekvései az ország népének akaratából fakadnak, munkája a nemzeti vágyódások talajából szivja az életerőt. És éppen ezért nem érhet el sikereket az ellenzék, mert az elfogulatlan nemzet nem látja bennük biztosított, hogy méltóan tudnak befejezni azt a nemzeti munkát, a melyet a kormány és a többség most hazafias akarattal folytat.

Még egy kis szünet és újra megkezdődnek a parlamenti harcok. Az országra az volna a leghasznosabb és legjótékonyabb, ha az ellenzék tudatára ébredne komoly hivatásának és ehhez méltón gyakorolná ellenőrző hivatását a parlamentben. Az országnak is szolgálatot tenne ezzel és önmagát is kiemelné az öngyilkosság végzetes politikájából, amelyben eddig az önzés és nem közérdekű vágyódások tartották.

A legöregebb magyar riporter.

Lévay József emlékei.

(A Reggel tudósítójától). Egy vénhedt, ódon ház utcára néző lakosztályában éli harmónikus exkluzív életét a legöregebb magyar riporter: Lévay József, korának egyik legnagyobb poétája. Csöndben, a világ bántó, profán zajától nagyon messzi, kegyes jöletben, gondoktól és életprodukálta bajoktól menten rakja egymás mellé a napokat a méltóságos költő, aki ma már — kortársai közül — csak egyedül kaplaga az Ur szőlejében. Egy csodálatosan ragyogó, káprázatosan szép és változatos mult áll ennek a kedves, még öreg napjában is megvesztegetően udvarias és finom modoru országos írónak a háta mögött. Egy csöndes, eldugott, eseménytelen fakó falucskából: Sajószentpéterről indult útjára ez a panorámás pályá. Háládatlan hivatást vállalt magára: litterátus lett. Akkoriban küzdelmes és szörnyen nehéz és rögös ut volt ez. Lévay József azonban roppant energiával, mindent leküzdő, izmos akaratával látott hozzá munkájához, amely, ha az életben valakinek, úgy neki, igaz eredményeket hozott. Jogász akart lenni és poéta lett. A paragrafusokat nem bírta elszívlelni, mert a látományos lelke a zengő szavak, a muzsikáló gondolatok felé húzták és dal fakadt a szívében, rimek csendültek benne és egyszerre előállott lírikus versével. Hamarabb írta meg az első versét, mint az első jogi disszertációját, hamarabb tette udvarlását a színes szavakat suttogó költészet önagyságánál, mint Juszticia istenasszonyánál. Az irodalomé, ezé a különös országé, a

hallhatatlanságé lett Lévay József.

A korának kényes büszkesége, a poéta laureatus ma már halk elvonultságban él közöttünk. Igazán el lehet reá mondani: arrivé. Lévay évtizedeken által a lelkével, magasztos eszmékért küzdő tollával vett részt a viaskodó életben. Harcos ember nem volt sohasem. Mindig olyan mesgyéken haladt, melyek nem vittek megrendítő viharokhoz. Változatosan, színesen, de ökonomikusan élt. Nem pazarolta el a fiatalságát, nem szentelte tehetségét a mának, hanem mindig gondolt a holnapra. Ennek a rendszeres életmódnak köszönheti, hogy ma, nyolcvannégy éves korában még mindig derűs lélekkel, szinte hervadhatatlan örökifjúságban jár közöttünk. Fején fehér hajszaalak, lelkében azonban vadvirágos, gyilkfutkározó tavasz.

A legutóbb lezajlott irodalmi események, jelesen a Wahrmandij körül támadt nézeteltérések, akadémiai bizottságoknak a döntése, az új, merész, imponálóan markáns, fenséges és utjában biztosan haladó modern irodalom és művészet térhódítása, az újságcsinálás óriási fellendülése és a jelenlegi politikai helyzet, mondom, ezek a kérdések aktuálisá tették, hogy kikérjük a legöregebb magyar riporter és író véleményét bizonyos dolgokra.

Az események pajkos prédikátora, aki minden utszéli vadvirágot kénytelen meglátni és érette lehajolni, felvenni, csokorba kötni és azzal az olvasó elé sietni, aki nem mint nem beszámol min-

Levél egy nő barátomhoz.

„A REGGEL“ eredeti tárcája

Az idő vén fája egyre hullatja levelét. Zizegve, zörögve peregek az elszárgult levelek és lassan-lassan magas avar borul a régi el-suhant tavaszok emlékeire. Milyen gyorsan röpi felettem az átkozott idő, melynek nagy óramutatójába egyszer szerettem volna betekapaszzkodni. Csak egyszer, egyetlen egyszer, amikor ugylátszott, zenithjére ért az ifjuság és azt hittem, most hozta meg első, igaz, meleg reszketésem. A nagy mutató tovább lengett és engem az álmodó bolond rajongóját otthagytól féltgett szívvel a rohanó élet. Pedig — öreg pajtásom — akkor tavasz volt, ragyogó, nap-sütéses zengő tavasz. Tudod olyan, amiről egyszer együtt álmodtunk, amiről régen együtt mesélgettünk.

A mesék könyve azóta lezáródott. A rideg élet szó most igaz mesét, amely nem vidám és üde már, megfosztva színeitől koptatja színlécen az idő.

Most — sok tavasszal azután, hogy elváltunk — hozzád száll a

gondolatom, öreg pajtásom, aki mellettem és velem voltál, amikor első lendülését szárnyalta a lelkem, amikor végzetesen téves utjára került az életem. Itt ülök mostan egyedül — együtt leg-szebb, legőszintébb gondolataim-mal, a vén ház szomorú tanyáján, ahol együtt ünnepelehetek azokkal, akiket szerelmes álmaim ideszönek a levegőbe és akik előtt hajbókolva hull hódolatom a földre. Te pedig most otthon ülsz. Körülötted, melletted egy szőke aszszonyfej — te irtad egyszer, hogy szép szőke — és egy gyűgő csöppség. Fölöttetek világit az örök fény és a hívések misztikus fénye, boldog vagy, öreg pajtásom, hitem a boldogságod és ezért fonódik oda körétek most szomorú tanyámról a gondolatom.

Régen volt az, akkor még én is ott tartottam, ahol te most, hittem az eljövendők igazságában. Akkor még széles, buja melódiákat duruzolt a fülemben az élet, édes, meleg nóták fakadtak a lelkemből és tavaszi fuvalmak festették pirosra az arcomat. És ketten jártuk gondatlanul az életutat, amelynek te a párnásabb felére jutottál, én göröngyök fölött, zivatarok terhe alatt vergődöm tovább.

Most azután, hogy a családi ünnepek, a szomorú, szent karácsony ideküldött ünnepelelni öreg hajlékomba, úgy hittem — hátha az utolsó karácsony ez — együtt leszek veled édes, öreg pajtásom, aki elhagytál, mert egyszer a szerelem erősebb volt a lelkedben a szeretetnél. — de én veled maradtam a nehéz utakon és veled akarok maradni e nektek szent estén is, amikor együtt kellene lenni mindenkinek, akiket szeretet és szerelem kapcsol egymáshoz, ebben az érzések nélkül sivár, kietlen bús életben.

Ugy indultunk el ketten, hogy az álmodó szerelmes volt az életünkbe, vagy megfordítva? Én úgy érzem, az álmaim voltak mámorosak, most is azok és ilyenek maradnak, amíg el nem veszi szárnyalásukat régi szerelmesük: az élet. Te most mosolyogsz, hiszen mi mást tehet az, aki bevezett az izgalmas álmodozások nehéz országútjáról az élet szelid kék vizeire, ahol nem bántanak egyetlen nagy vágyódások, elérhetetlen óhajok. Mosolyog csak, öreg pajtás és felejtse el a multat, felejtse el minden szépségét, amelyek pedig egyszer együtt hívtak bennünket küzdelmes harcokba.

Sok szem lepergett azóta az idők nagy olvasóján, hogy elváltunk. Sok álom született, sok vágy fogant és ma már mind halottak. Itt vannak eltemetve a lelkemben, minden seb, aelynek sajtását mindig érzem a sirjuk, ahonnan csak az emlékezés hívja őket vissza pillanatra az élethez. Ilyenkor — ezen az ünnepi estén — nem tudom magam kivonni a hamuputól, amely megkap mindenkit, aki érez és akinek vágya volt egy csöpp melegség, kevés lágy simogatás után.

Ide ülök öreg pajtás, a kályha mellé és a vigan pattogó tűz vilá-gánál hívom találkozóra a multat, a soha vissza nem térő halottat, a melynek emlékeihez járunk ilyenkor, alkonyat táján pihenni. Mikor a jövő gondolata már nem ad melegágyat dúsabb reményeknek, mikor a mult fakuló színei vonják már csak az aranyhimet a bús jelenre, jön széles, fekete szárnyakkal az alkonyat, rónlik a lelkünkre és lassan átszövi sötét lemondással minden gondolatunkat.

Szomorú vagyok a szent, szép ünnepi estén, ugy-e öreg pajtásom? Nem úgy, mint akkor, az első virulás idején. Amikor együtt kóboroltunk a havas éjszakában,

denről, ami érdekességre tart-hat számot, mély megilletődéssel gondolt arra, hogy mi mindent fog mondani Lévy József.

Felkerestem.

Előszobájának ajtaja fölött kicsiny rézcsengő van elhelyezve, mely kedvesen jelzi, ha jön valaki. Az avittas kinézésű szobában egy tisztes, öregedő nő fogadott, aki előzékenyen kérdezte:

— Mit tetszik parancsolni?

— A méltóságos urral szeretnék beszélni.

— Kit jelentsek be?

A matrónának átnyújtottam a névjegyemet és a következő percben már benn voltam a méltóságos poéta boltives, komoly dolgozószobájában, melynek fáradt falairól régi metszetek, veretes keretű képek, egykori rajzok, prémben pompázó portrék néztek rám. A könyvtárszoba barna butorai, puha szőnyegjei, szobrai mintha ó időkrol prelegáltak volna. Minden tárgy harmóniában áll Lévy József finomságával. Az artisztikus trumon, amely a másik szobából világlik ide, értékes tárgyak vannak elhelyezve. Megértésről, békéről, és nemes emberi szeretetről medítál itt minden, kezdve a bággyadt, porosodó, fonnyadt babékoszoru-ruktól egészen a lakosztály uráig.

A megvesztegetően udvarias öreg úr kegyesen intett, hogy az íróasztala melletti fotelben foglaljak helyet.

— Mi szépet kíván tőlem?

— Az aktuális irodalmi és politikai események felől szeretnék tudni méltóságod véleményét. Ezen kívül — ha nem esik terhére méltóságodnak — a régebbi újságirói dolgok felől szeretnék tájékozódni.

— Régi történetek azok. Avultak, öregek.

— És becsesek — merészkedem közbevágni.

— Tudja, édes öcsém, akkoriban, 1850-ben és rá következő években nagyon nehéz dolga volt a toll embereinek. Én a Pesti Napló „Ujdonság” rovatát vezettem. Fialat voltam, reményekkel és várakozásokkal teli. Szeretettel és ambícióval irtam a

rövid hírecskéket, éppen úgy a színházi kritikákat, beszélgetéseket, tárcákat és egyéb dolgokat.

— Meddig volt méltóságod a Pesti Napló szerkesztőségében?

— Majdnem három esztendőn által. Nagyon kritikus helyzetünk volt. Üldözött bennünket a rendőrség. Egyszer, egy haszontalan hírecskéért maga elé citált Pest város akkori rendőrkapitánya, valami Alkér nevű. Durva hangon szólt hozzám, melyet én erősen vissza utasítottam. Tudja, mi lett a vége? **Lecsukattott. Egy egész napot és egy éjszakát töltöttem egy piszkos, sötét helyiségben.**

— Másszor nem volt összeüt-közése méltóságodnak a rendőrséggel?

— Óvatosak voltunk és előrelátók. Nem engedtük, hogy dirigáljanak.

— Sokat változott azóta az újságírás.

— Nem szeretem a legtöbb mai lapnak a hangját. Túl lármásak; olyik fecsegő, üres és semmitmondó. Az bizonyos, hogy megizmosodott az újságirói gárda. — Képzett, komoly embereink vannak, ami egyik-másik lapon meg is látszik.

— Mostanában ritkábban találkozzunk méltóságod írásaival.

— Fösvénykedik a Muzsa. Nem adja már olyan könnyen.

— Az új irodalmat, a modern áramlatot figyelemmel kíséri méltóságod?

— Tájékozva vagyok — a lapok után is — mindenről. Megvallom, édes öcsém, nem szívteltem Ady Endrét és társait; nem fogadom be írásaikat, mert kevés bennük az értelem. Nem a költő tiltakozik bennem az ilyen írások ellen, hanem az értelmes ember.

— Olvasott már méltóságod Ady Endrétől valamit?

— Olvastam. Nem csendül azokból a sorokból semmi líra, — nem lehet azokból kihámozni semmi értelmet. Szavak azok, — egymástól független, kongó, üres szavak. A modern irodalom embereit nincs szerencsém ösmerni. Egyik-másik ember írását olvas-

hideg szerelmi csaták izgalmaiban. Szeretnék újra visszatérni az áldott jó ifjúsághoz, a hithez, a rajongáshoz, a nagyszerű lázas reszketésekhez. És a kályha tűzéből látom kilépni a nagy dámát, dús haja körül tavaszi virágokból font glóriával, talpig nehéz bíboros brokátkban, szűz fehér hermelinben, mely alól vakítóan villan ki hamvas pirban remegő teste. Ugy jön hozzám, amint az álmok királynőjévé avattam, ragyogóan, büszkén, diadalmasan. Körülfont lágyan a karjaival, rámlehelte mámorító csókját, elhessegette tőlem az alkonyi árnyakat és vezet édes kacagással, szelid biztaással, vissza az ifjúság aranyvirágos rétejeire...

... A kályhában kialudt a tűz, a parázs hideg, vigyorgó szemekkel néz rám. A vihar odakünn elült, az utcáról templomos emberek meghatott beszélgetésének zsongása szűrődik be. Te, öreg pajtásom, talán már pihensz és ki tudja, nem álmodod-e vissza a fehér hitvesi ágyban a multat, melynek izgalmaiból ugy-e, milyen jó felébredni?

Hajnaldik és ahogy kilépek az utcára, boldog ünnepések vidám nótázását hozza felém az adventi szél...

tam. Mondhatom: világok választanak el egymástól. A nemes, tisztult, nemzeti érzést sehol sem látom. Lehet, hogy nekik van igazuk. Én nem értem őket. A közönségnek tetszik az új irány, kacérkodnak, tetszelegnek maguknak abban a szerepben, hogy olyan írók dolgait olvassák, melyekre azt mondják, hogy nehezen érthetők. Igaz: nehéz bennük az értelmet felfedezni.

— Kiket tart méltóságod a ma élő írók közül a legnagyobbaknak?

— Igazi lumene nincs ma a magyar nemzetnek. Ábrányi Emil írásait sokra becsülöm. Igen értékes verseket ír Kozma Andor. A nemzeti érzés fenkölt lendülete lobog verseiben. Kiss József dolgai irodalmiak, magasan szárnyalók. Becses emberünk Ágai Adolf, aki melleleg megjegyvezve érdemes lett volna a Wahrmann-dijra.

— A politikai események érdeklik méltóságodat?

— Komoly figyelemmel kísérem a politikai harcok minden fázisát. Az ellenzék taktikáját nagyon elitélem. Nem célra vezető ez a harcmodor. Az ország házában nem rakoncátlan gyermekek módjára kell viselkedni, hanem törvényeket kell hozni, olyanokat, amelyek hasznára legyenek az országnak. Kereplőkkel, sippal, dobbal és nádi hegedővel a gyermekszobákban játszadoznak, nem pedig a parlamentben. Az, aki mandátumot vállalt, feleljen is meg kötelességének. Az ellenzéki képviselők lármáznak, minden eredmény nélkül. Mit akarnak tulajdonképpen? A restitúció in integrum-frázis! Azt akarják, hogy Tisza István térden állva könyörögjön nekik, hogy az eddig hozott és szentesített törvényeket változtassák meg? Nevetséges dolgok ezek. Ilyen eszközökkel nem lehet célt érni. A nemzetnek nem rakoncátlan gyermekekre van szüksége az ország házában, — hanem komoly, bölcs és higgadt államférfiakra, akik az egész szívükkel és tehetségükkel fáradoznak annak az országnak jólétét, gazdasági fellendülését és kulturális haladását előbbre vinni.

— Mostanában ritkán jár ki méltóságod az utcára.

— Legutóbb megfáztam és önkéntes szobafogságra ítélttem magam. Gyöngékedtem egy kicsit. Na, nem volt veszélyes. Hála istennek még nem estem ágynak. Megvallom: ettől nagyon félek.

Tudja, így még elédegelhetek. — Szívesen fizetek a természetnek. Szépen éltem, változatosan, alig betegeskedtem, most aztán, ha kell, leszámolunk.

— De hiszen méltóságod még kitünően tartja magát.

— Csak az ágytól félek. Nem szeretném, ha fektüdnöm kellene. Látta, szegény Görgy már az ágyat nyomja, már nagyon beteg.

Alkonyodott. A könyvtárszoba áldott csöndjét csak egy ódon óra halk ketyegése zavarta. A méltóságos poéta lassan felkelt helyéről és egy könyvet mutatott: az „Auróra” volt. Az akadémiai kiadásban megjelent könyv első lapjain Lévy József kézírásos verse díszeleg.

— A külseje nem valami ékes e könyvnek — jegyezte meg. — A hölgyekre is kellett volna számitani.

Forgatom a könyv lapjait. Sok porló nemzedék emléke rajzik

előttem. Vágyak sirnak, titkok lappanganak, multak muzsikálnak e könyvből. Fönnhangon olvastam a Lévy-verset.

— Nem irnak ma már ilyet — jegyzem meg félénken.

— Mikor irta méltóságod ezt a verset?

— Régen, édes öcsém, nagyon régen...

Egyre jobban sötétedett. A barna butoroknak már csak a szilhouett-jei látszódtak. Az egymásba ásitó tágas szobákban sápadtan sétáltak a régmúlt históriák. A méltóságos poéta hamvasra harmatozott feje, magas alakja valami különösen tünt ki a millióból. Hosszu beszélgetésünk után ki akart kisérni. Félnéken tiltakoztam. A finom lelkületű méltóságos poéta erősködött. Karomba kapaszkodott, lágyan, melegen, nagyon szeretetteljesen beszélt, egészen az áitóg kisért.

Közben este lett...

Kázméri Kázmér

A romnál.

Itt tartalak én a karomba zárva, Hol keskeny lépcsők visznek fel a várba;

Fájó sóhajom ép-e perche mult ki A völgyben apró lámpák fénye

gyult ki...

Onnan egy ember lassan erre tart S az álmaimban ismét megzavart.

De csitt, de csitt... egy csókot kap az ajkam!

— — — — —

— És holnap? ...

Hátna megint nevensz rajtam?!!!

Doktor János.

A n. é. vevőközönség b. figyelmét felhivom az általam rendezendő nagy

Karácsonyi és ujévi vásárra,

mely alkalommal szenzációs olcsó árakkal lepem meg a levevőimet

Különös figyelembe ajánlom Valódi angol és magyar gyártmányu ruhakelméket

tiszta gypaju 120 cm. széles 1.-K-tól

„ „ 140 „ „ 210 „

mosó barchettek, flanellek, a legújabb kivitelben, női és férfi készfehérneműek, trikó-árak nagy választékban.

Olcsó és szolid kiszolgálás! Szabott árak. Szíves partfogást kér.

Ifj. Berger Ferenc

Munkácsy-u. 2. sz. Fischer asztalosai szobában

Kérem a címre ügyelni

A népkonyhán...

Apró emberekék, kicsik még és öntudatlanok, rongyosak és a hidegtől kivirult a bőrük, — mennek, lépegetnek csöndesen a zsidó-iskola felé. Dél előtt tizenegy óra van, a város lihegve fut a dolga után, a korzón kezdődik a déli felvonulás. Jönnek meleg, izmos erős, szép tiszta leányok, keresik a tekintetükkel az álmok hercegét urak néznek bele fáradtan a ködös levegőbe, és köztük egyesével, keftésével az apró gyerekek, dideregve csöndesen tipegnek be az iskola felé.

Eppen vége van a tanításnak. — Az iskola kapuja alatt áll egy csapat gyerek. Köztük az egyik finom meleg bunda, a hátán jó bőrtáska, a kezéin meleg, puha keztyűk. Körülötte szegény, sápadt, vértelen fiucskák. A finom bundás — az arca sima és rózsaszínű — beszél:

— Mentek ebédelni?

Az egyik nagyon sápadt kis fiú válaszol:

— Megyünk a népkonyhába. — És mosolyogva teszi hozzá: — Ma bab lesz. A bab jó.

A gazdag:

— Nekünk is szokott otthon bab lenni. De anyuka nem ad. — Azt mondja, nem szabad sokat enni. Beteg leszek tőle.

A szegény:

— A babtól? Hiszen az jó. Én is voltam beteg a multkor. — De nem a babtól. Attól, hogy nagyon éhes voltam és otthon nem volt enni.

A gazdag fiú rábámul a szegényre, nem érti a dolgot. Azután meglát egy másik, szintén gondosan kiöltözött gyermeket, odaszalad hozzá és nevetve mennek tovább. A bab-evési problema pedig ott maradt a többi gyermekeknek, akik szépen egymás mellett mennek be az iskola hátsó udvarára, a népkonyha felé. Közéjük megyek. Az egyik — bátor, nyílt arcu fiú — lehet vagy nyolc esztendősen — megkérdezi:

— A népkonyhára tetszik jönni?

— Igen.

— Most nem lehet bemenni még mert a többiek esznek. Mindjárt jövünk mi.

A tornacsarnok ad helyet a zsidó népkonyhának. Előtte egy kisebb teremben vár a „soros“ csapat türelmetlenül, éhesen, de példás tisztességtudással. A népkonyha nemcsak eteti, de neveli is őket. A türelmetlenségüket csak az árulja el, hogy a rövid csöpp nyakukat nyújtogatják az ablakos ajtó felé, lesve, hogy tart a másik csapatnál a „menü“. Ennyi türelmetlenséget pedig még a legpéldásabb rend mellett is meg lehet bocsájtani — a gyöngye kis korgó gyomrocskáknak.

A helyiség, ahol az étkező van, tiszta, tágas, világos és nagy széles ablakokon ömlik bele a friss levegő. A higiénia mindent megtalál itt, akármennyi a követelése. Flosszu, fehérre surolt tiszta asztalok egymás mellett és a legszébb téli muzsikája a jótékonyágnak: szürcsölés, csamcsogás, a friss fehér cipó kivánatos ropogtatása. Az egyik nagy asztal

nál csupa apró gyermekek. Mőhön, szinte lázas sietséggel esznek, a kis arcuk boldogan duzzad a beléje tömött eledeltől. Mellette a „vének“ asztala. Itt ősz emberek, reszketősek, agyondolgozottak, megrokkantak ülnek. Az asztal egyik végén férfiak, a másikon asszonyok. A harmadik asztalnál szintén kis gyermekek esznek. Semmi beszéd, semmi hang, csak a tárgyához ütődő kanalak és egyéb evőeszközök csörpölésének zaja.

Két nagyszivű, jóságos lelkű uriaszony: dr. Grósz Józsefné és dr. Gencsi Samuné ülnek a nagy terem végében egy kis asztalkánál, a „cassánál“.

Itt „lehet“ fizetni. Csak lehet, mert nem muszáj. Akinek módja van, lefizet husz fillért az ebédért, akinek nincs, az leül és eszik ingyen. Dr. Gencsi Samuné rendelkezik a nagy kosarakba rakott kenyérrüteg fölött, mint parancsnokló tábornok. Mindenkinnek ad egy nagy karéj fehér friss kenyeret. Sőt vissza is él hatalmával. Néhány pufóképű, első nézésre is nagy étvágyúnak látszó gyermek titokban két karaj kenyeret is odaadott. Grósz Józsefné pedig úgy tesz, mintha nem látná. Pedig látja, mosolyogva bolongatja az áldott ősz fejét — és hamarosan odacsusztat ő is egy-egy darab kenyeret az éhesebbjeknek.

Amikor bejövök, a második csoport van „műsoron“. Vagy 60 gyerek és 40—50 felnőtt. Példás rendben ülnek az asztaloknál. A menü egyszerre tállják — jószagú, arany színű leves, hus és bab-főzelék — és szinte ütemes egyöntetűséggel kezdik és végzik az étkezést.

És mindenütt és mindig ott vannak a Grószné és Gencsiné jóságos tekintetei, a tárgyiroknak és evőeszközöknek ragyogni kell a tisztaságtól, amikor asztalra kerülnek, rendnek és pontosságnak mindenben.

Néhány perc múlva végez a csoport. Halk imádságot mormolnak — ez is a „menühöz“ tartozik — aztán mindegyik meghajlik a két uriaszony előtt és csendben vonulnak kifelé.

Egy-két perc telik el, nyoma sincsen a régi étkezésnek. Az asztalokon tiszta edények, friss evőeszközök. És kezdődik az új roham, az új turnus ostroma. — A harcászati technika azonban japán hadi-stílus, semmi tülekedés, nyugodt felvonulása a „rajvonálnak“. És egy nagyon fürges asszony szétosztja a porciókat olyan ügyesen és szakavatottsággal, hogy a legrégibb pincér is megirigyelhetné.

Az ebéd után ismét a csöndes ima és utána megköszönik a jó ebédet. Már újabb turnus készül az ajtónál új ostromra.

És így megy napról-napra. — Nem elég, hogy valakinek csak nyugalma és ideje legyen törődni a szegényekkel. Külön szív, valami lehelletszerűen átfinomult lélek kell ahhoz, hogy valaki így szeresse a szegényeket. — Olyan szív, olyan lélek, amit csak cso-

dálni tudunk, megérteni kevésbé. Odavánszorog egy öreg, ősz ember ebéd után az asztalhoz, ahol a két uriaszony ül és reszketős hangon mondja el a köszönését.

— Jobban van, ugy-e öreg, — kérdezi Grósz Józsefné urnó jóságosan, szelíden.

— Fáj még az oldalam. Nagyon fáj. Rátettem, amit a nagysága mondott, de azért fáj. Isteneim, még kórházba kell menni, pedig úgy félek...

Itt zogokásba ful az öreg hangja. És az a jóságos uriaszony vigasztalja, amíg az ő hangja is el nem csuklik a sírásba.

Egy kis leányka jön az ebédért. — Fiacskám, hogy van az édesapád, — kérdezi Gencsi Samuné uriaszony.

— Már jobban volt, de ma megint rosszabb, — feleli az értelmes, okosarcu leányka.

És így megy ez végig. Mind-egyikhez egy jó szó, mindyiknek egy meleg simogató tekintet s még az érzékenyebbek is — a kiket jobb módból sodort le az élet — elfelejtik, hogy itt a könyörületesség a kenyéradójuk.

Ebben a kicsiny templomban nemcsak etetik, de szeretik, megbecsülik, gondozzák is a szegényeket.

Hogy mit művel a zsidó népkonyha? Elmondják a száraz adatok, amiket a könyveikből irtam ki. Naponta átlag 160 gyermek, 140—150 felnőtt kap ebédet, majdnem mind ingyen, csak néhány, a „tehetősebb“ fizet 20 filléret. Ehhez nem kell kommentár. Se dicsőítő, se egyéb. Csak sok-sok jóindulat, hogy aki teheti, segítse, gyamoltsa ezt az intézményt. A fillérek megnőnek nagy aranyhegyekké, amelyekből kivirul így tél táján sok nyomorult szegény derűs reménykedése.

Meg kell nézni ezt a sok szegény gyermeket, amikor odakerülnek a népkonyha elé és amikor kijönnek jóllakva, elégedetten. A differencia a legszebb buzdító a jótékonyaságra.

Gondolkozom, melyik érzés volt erősebb bennem, a meghatódottság-e, amikor a boldog gyerekcákat láttam, vagy a csodálat, a mit a nagyszivű, napugaras lelkű két nemes uriaszony: dr. Grósz Józsefné és dr. Gencsi Samuné iránt éreztem? Nem tudom.

—r. —n.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ
HIVATAL: HUNYADI-U. 2.

URÁNIA

Nagy Mozgósínház (Széchenyi-utca) 100.

Műsor 19:3 dec. 25-én és 26-án
csütörtökön és pénteken:

Symphonikus hangverseny.

A megvásárolt férj.

Orosz dráma 3 felvonásban.

Rendes helyárad.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órakor és este 9 órakor. — Vasár- és ünnepnapokon délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

Az Ön szállítójának

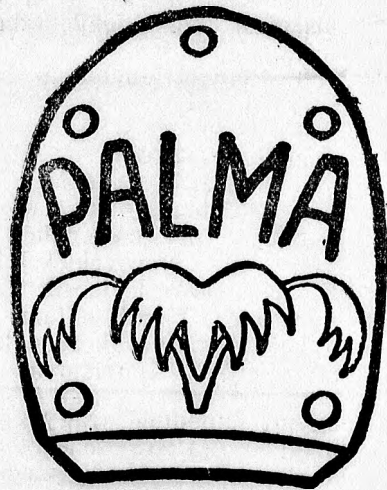
**lehet
érdeke
mást adni,**

Önnek azonban

**nem lehet
érdeke**

mást elfogadni

mint ezen védjegyű

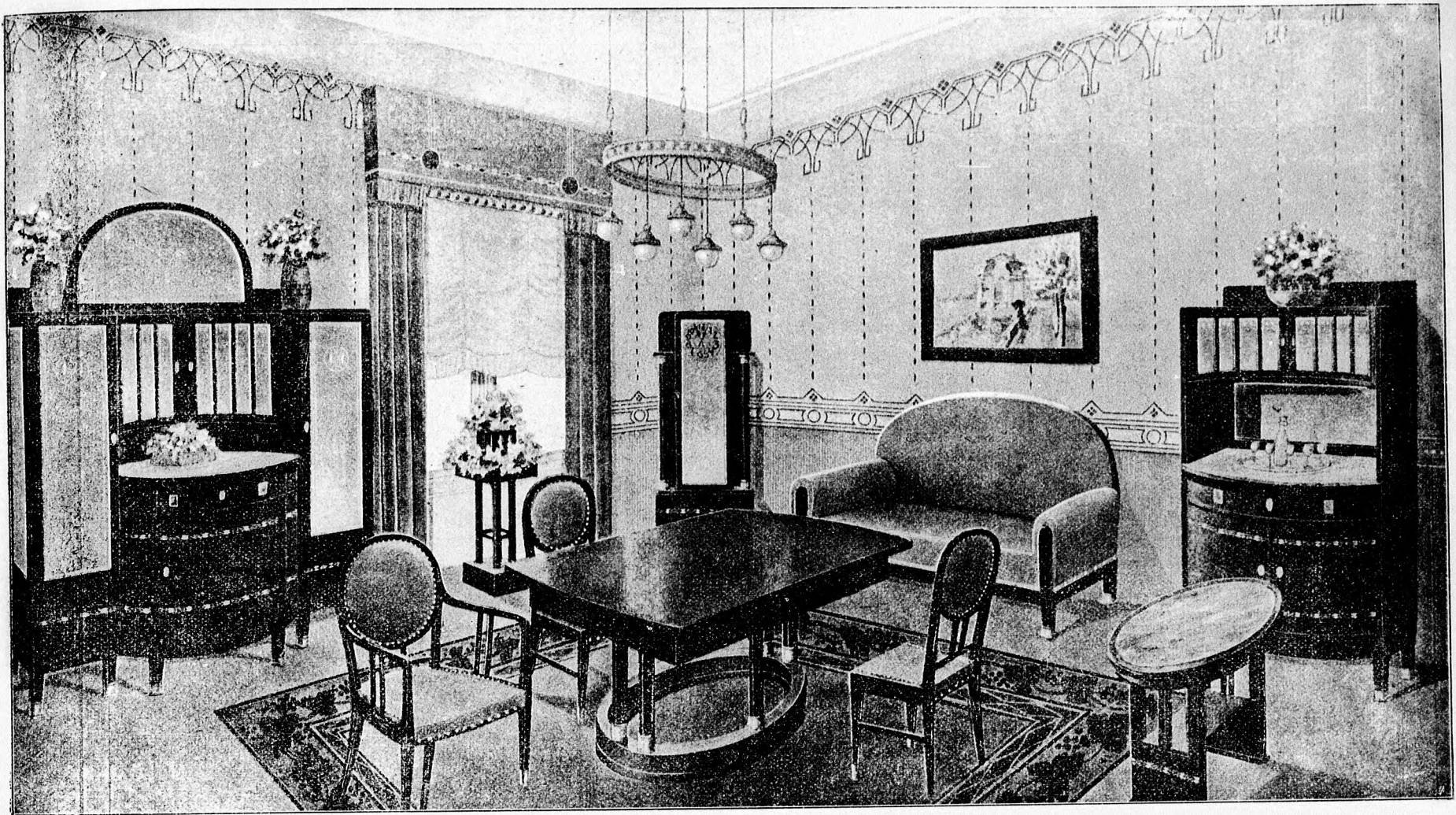

valódi

PALMA

**kaucsuk
sarkot,**

**me'ly kipróbált,
első minőségű
magyar gyártmány.**

Palysander-ebédlő: a szekrények felső üvegrésze homoru, alsó farésze domboru hajlásu.

MISKOLCZI ASZTALOSOK BUTORCSARNOK SZÖVETKEZETE

MINT AZ ORSZÁGOS KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA.

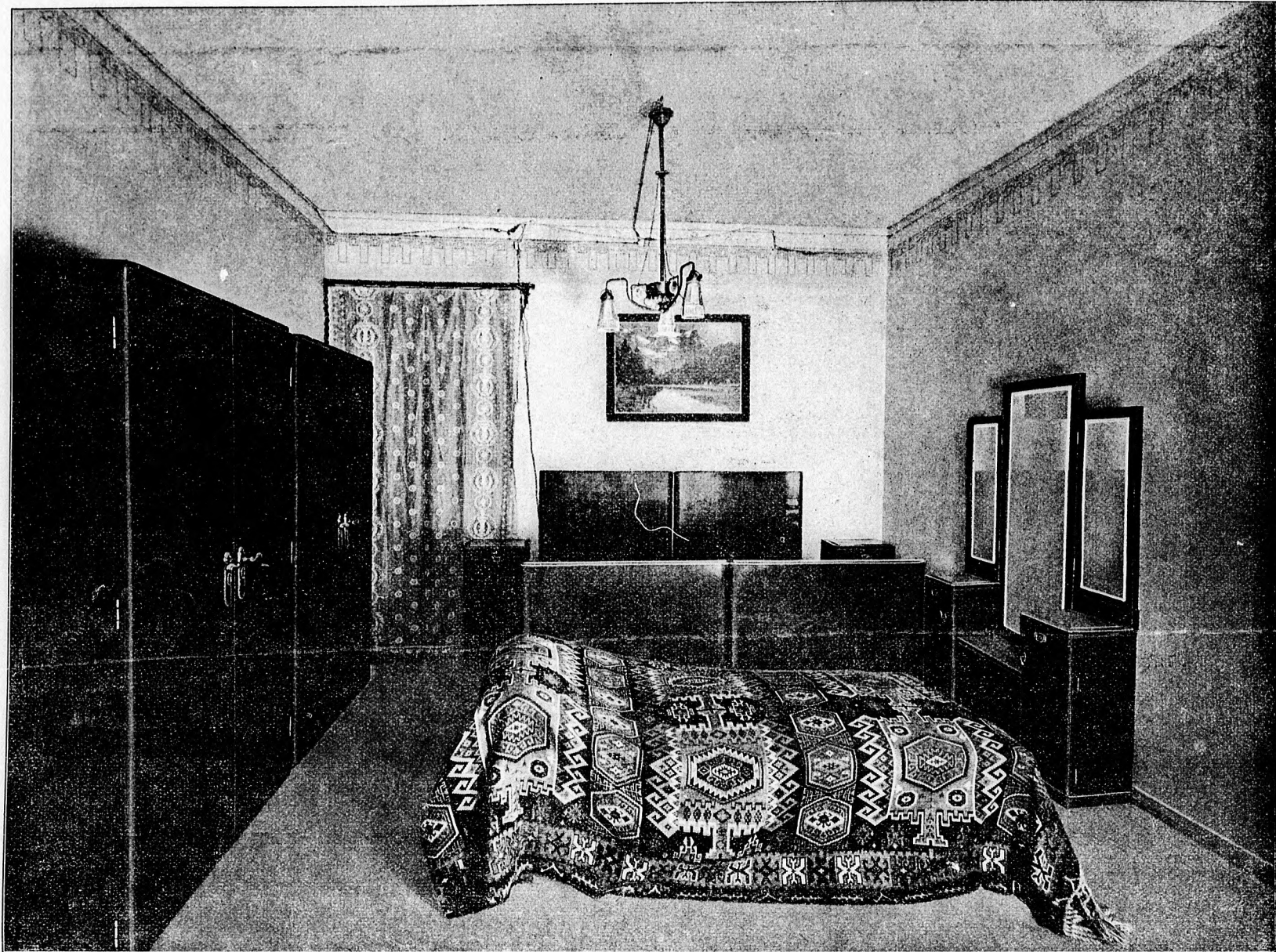
DEÁK-UTCA 9. (SAJÁT HÁZ.)

Miskolcz városának egyik nevezetes látványa a „Miskolczi Asztalosok Butorcsarnok Szövetkezete“. A szerény eszközökkel megindult szövetkezet hatalmas árnyokban fejlődött annyira, hogy a butoripar terén nemcsak hézag pótló, hanem elválaszthatatlan szerve a város ipari életének. Hatalmas méreteivel és választékos izlésű butoraival imponáló látványt nyújt a szemlélőnek. A Deák utca 9. számú házat, a maga 2100 ² területével egészen a „Butorcsarnok foglalja el. Találhatók itt egy-

szerű és művészi kivitelű, a legkényesebb izlésnek is megfelelő butorok, matt és fényezett (mahagóni, palisander, citrom, jávor stb.) hálók, ebédlők, uri szobák s minden egyébnemű butorok, szőnyegek a legjutányosabb árban és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

A Butorcsarnok Szövetkezet épületének két óriási szárnyában circa 200,000 korona értékű butor van felhalmozva. A jobb oldali épület szárnyában fülke-rend-

Viola és lila színbe játszó sima amaranth-háló, lekerekített szögletekkel. A szekrények fiókjai az ajtón belül vannak elhelyezve.

szerben elhelyezett teljes szoba berendezések kötik le a nézők figyelmét. A remekbe készült butorok szépségét hűen tünteti föl a Szövetkezet butoralbuma, mely valóságos díszmunka és melyet kívánatra bárkinek díjtalanul küld meg a Szövetkezet.

A **Miskolczi Asztalosok Butorcsarnok Szövetkezete** ugyszólván egész Felső-Magyarországon fennen hirdeti a magyar butoripar dicsőségét. Mert a **Miskolczi Asztalosok Butorcsarnok Szövetkezetének** butorai utólérhetetlen jóságával, készítményei tartósságával, szépségével és feltétlen művészi kivitelével nemesak a közönség teljes elismerését és bizalmát sikerült a maga számára megnyernie, de népszerűségével oly erős gyökereket vert, hogy az Osztrák árut mindinkább sikerül a helyi piacról kiszorítani. Így, míg egyfelől hazafiság szempontjából valóságos missiót teljesít, másfelől ipari téren is becses szolgálatot tesz az Országának.

Az Ország legkülönbözőbb részein, virágzó 27 Butorcsarnok Szövetkezet megannyi védőbástyája a magyar butoriparnak a betódulni akaró osztrák gyártmány ellen.

Ma már fogalomná vált, hogy izlésesen, jól és olesón

berendezkedni csak Szövetkezeti butorral lehet. Mert a Szövetkezet butorait kizárólag elsőrangú miskolczi iparosok készítik. Ily iparosok, mint Gáspár Lajos, Rózsa Sándor, Halász Sándor, Pásztor Gyula, Kozma Sándor, Czintner Béla, Nagy József (Diósgyőr) műasztalosok, Radda Dezső és Kluger Dávid kárpitások és a többi derék szövetkezeti tagok, valamennyien büszkesége az iparos osztálynak.

Nem csoda, hogy ily derék és lelkes táberral a szövetkezet a legkiválóbbat produkálhat.

Tudjuk, hogy néha még a szakértői szem se tudja megállapítani a butor anyagát és összetételét. Gyakran találkozunk olyan sajnálatos esetekkel, hogy a külsőleg tetszetős butorokon, rövid használat után oly hiányok és hibák keletkeznek, melyek vagy egyáltalán nem, vagy csak nagy anyagi áldozatok árán hozhatók helyre.

A Butorcsarnok Szövetkezet készítményei azonban nem sablonos gyári tucat munkák. Minden egyes szoba-berendezés iparművészek által tervezett mintalapok után készül a legszárazabb és legjobb anyagból

A Butorcsarnok Szövetkezet áruja nemesak a szemnek

Ebédosztály.

tetszetősen külsőleg szépen vannak kidolgozva, hanem bármelyik darab belső része, szekrények, asztalok belseje is mind lelkiismeretes pontossággal van előállítva.

Onnan a közönség határtalan bizalma a szövetkezet irányában, hogy a Szövetkezet csak feltétlen jó butorokat tart raktáron. Minden egyes butodarabot, mielőtt az beraktározásra kerül, úgy anyag, mint munka kivitel tekintetében a bíráló bizottság alaposan megvizsgálja és csak a teljesen kifogástalan jó butor kerül eladásra. Ebben rejlik értékessége a Szövetkezetnek.

De nem lennének igazságosak, ha ezen érdemeket kizárólag a Szövetkezetnek tudnók be, mert tudnunk kell, hogy a Szövetkezet egyedül az **Országos Központi Hitelszövetkezet** hathatós támogatása nélkül a maga erejéből nem nőhetett volna ily terebélyes fává, melynek oltalma alatt sok derék iparos megtalálja anyagi boldogulását.

Saját jól felfogott érdekét szolgálja tehát a közönség, ha butor vásárlás előtt személyesen keresi fel a szövetkezetet, hogy ott mindennek valóságáról közvetlenül is meggyőződhessek.

Teheti ezt annál is inkább, mert ezzel nemcsak kitűnő árút biztosít magának a lehető legolcsóbb árak és kedvező feltételek mellett, hanem jóleső érzés töltheti el a vevő közönséget, hogy bevásárlásaival egy közhasznú intézményt támogat — egy oly intézményt — mely éppen a mostani legválságosabb gazdasági időben bebizonyította életrevalóságát és a szegény iparos osztály érdekében kifejtett működésének áldásos voltát.

A szövetkezet nagy képes árjegyzékéből szemelvényül közöljük a következőket:

Asztalos árukról:

Polituros hálószoba, mahagóni-, palisander-, cseresznye-, citrom-, jávor-, szil-, köris- és bármely más bel- vagy külföldi fából.

Áll: 2 szekrény,

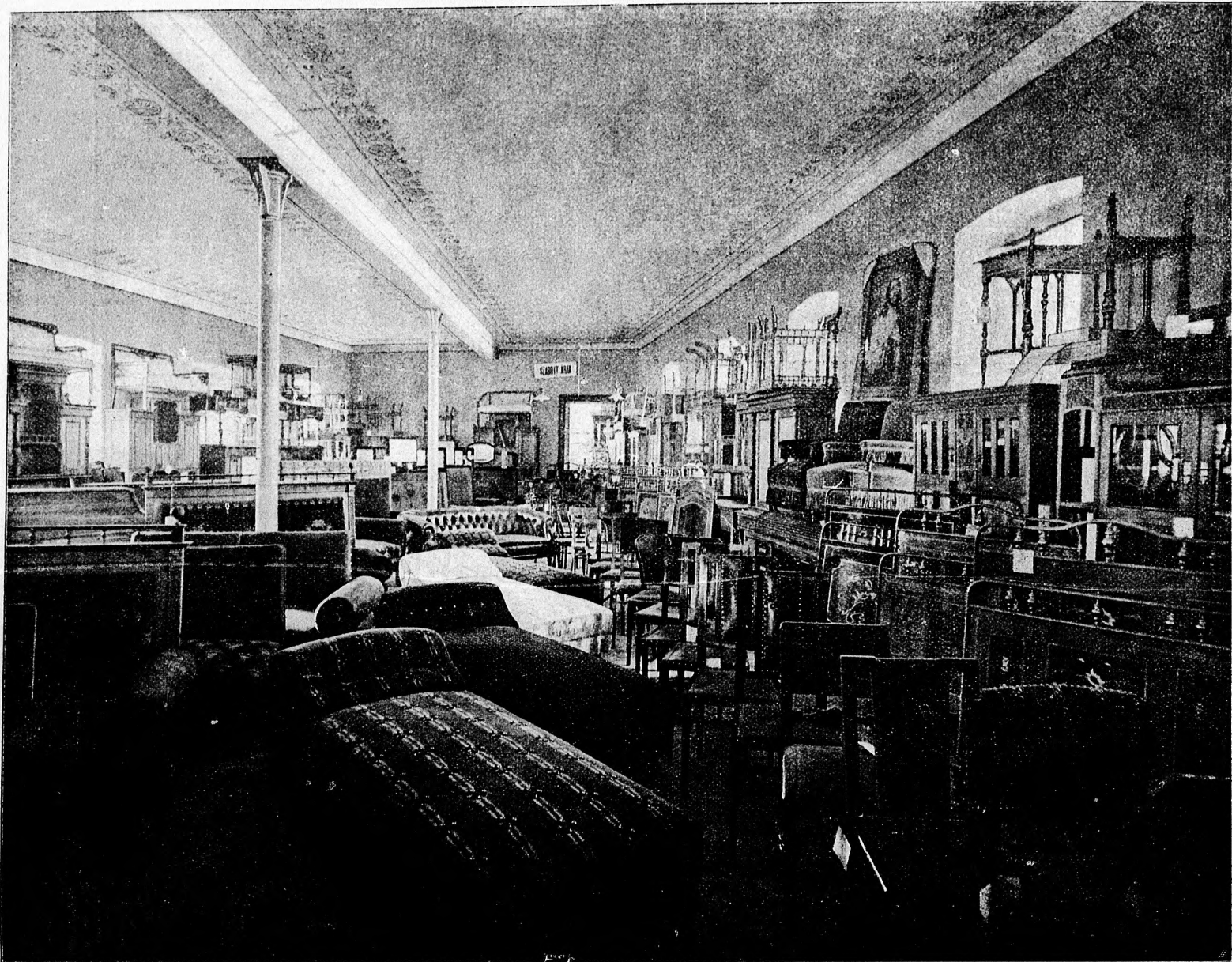
2 ágy,

2 éjjeli szekrény,

1 háromrészes toalette (fésülködő), fűkörrel, márvánnyal vagy csiszolt üveglappal felszerelve, színes plüs alátéttel — — — 800 K-tól feljebb.

Polituros ebédlőberendezés, bármilyen bel- vagy külföldi fából.

Áll: 1 kredenc,

Részlet a butoresarnokból: kárpitos áru- és székosztály.

1 pfeiler (pohárszék),	
1 tizennégy v. huszonnégy	
személyre való asztal,	
6-24 bőrszék.	
Rézbe foglalt, csiszolt üvegekkel	
és márvány lapokkal	800 K-tól feljebb.
Polituros férfiszoba, bármilyen bel- vagy külföldi	
fából.	
Áll: 1 könyvszekrény,	
1 íróasztal (esetleg üvegtetővel),	
1 fauteuil	500 K-tól feljebb.
Polituros íróasztal,	
női	80 K-tól feljebb.
férfi	150 „ „
Polituros háromajtós szekrény	
(tűkőrrel)	180 K-tól feljebb.
Matt áru:	
Teljes hálószoba	(francia, 300 K-tól feljebb.
Teljes ebédlőberendezés	amerikai 300 „ „
Férfiszoba	v. magyar 220 „ „
Férfiszoba pácolt tölgyfából	dió funér- 400 K-tól feljebb.

Kárpitos áruról:**Angol bőrgarnitúra:**

Áll: 1 kanapé,	
2 fauteuil	440 K-tól feljebb.

Szalon garnitúra:

Áll: 1 kanapé,	
4 fauteuil,	
2 szék,	
selyemből	300 K-tól feljebb.
szövetből	210 „ „
moketből	120 „ „
Tűkörös ebédlődiván	100 „ „
Angol-diván (rugós háttal)	100 „ „
Diván	40 „ „
Vászon heverő	40 „ „
Plüs heverő	50 „ „
Rugós ágybetét	
lószőrrel	40 „ „
tengerifűvel (afrik)	30 „ „
Háromrészes matrac	
lószőr	40 „ „
afrik (tengerfű)	12 K-tól feljebb.

URÁNIA

nagy mozgósínház
Széchenyi-utca 100
Telefonsz. 638

Az URÁNIA szenzációja

Nagy külföldi sikerek után körülbeutatóra
27-én, szombaton
és 28-án, vasárnap

Az igézet rabja!

3 felvonásos társadalmi színmű.
És a szenzációs
kisérő műsor.

Rendes helyárak.

Az előadások kezdete:

Hétköznapokon: délután
6 és este 9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon:
délután fél 3, fél 5,
fél 7 és este fél 9 órakor.

Szenzációs Pathé-műsor.
Szimfonikus hangverseny.

1913 december 31-én,
azaz Silvester éjjelén.
Lejáró fogadás.

A munkapárt és az ellenzék béka-egér harcának egyik vidám epizódja a f. esztendő utolsó napján fog befejezést nyerni; még pedig a fogadási érték szempontjából hangulatos befejezést.

Még akkor történt a fogadás, mikor az ellenzék a „sónyalás” és „panama” jelszavak keresztelődjéit illette. A mikor a kedves ellenzék még békepipában utazott.

A borsodi kerületek egyik rokonszenves képviselője, aki az ellenzéki követség pályáján sohasem botlik, vidám tere-feré közben azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy: „nem adok neki egy esztendőt és a munkapárt csak volt.”

— „Nem volt, hanem lesz!” vág vissza az egyik, a kiről köztudomású, hogy még a pymája is mungó szövetségéből készül.

— „Nem úgy értem” mondja az ellenzéki tagtárs, hanem úgy, — hogy: „le lesz vágva, összetörve, megsemmisítve” a vezérrel együtt — mindörökre.

— Nem éred meg hajasan, — kopaszon is bajosan! replikázik a mungó.

— Fogadjunk, hogy a munkapárt 1914. év december 31-ig tönkre lesz téve és megszűnik létezni!

— Állom a fogadást. Mibe fogadjunk?

— Egy hordó daróci borba és mi az ellenérték?

— Egy hordó hegyaljai számodrodni.

Kézfogás és az egész jelenet beiktatott azon igazgatóság jegyzőkönyvébe, mely fogadásnál keresztapaságot viselt. A gibickek nem spóroltak az áldással, mert reájuk minden esetre üdv és daróci vagy hegyaljai fakadt. A fogadók győzelmük tudatában vígan paroláztak és kölcsönösen suggerálták egymásnak, hogy ilyen esetben a vesztes fél garvallósan a legjobb borával fedezze a fogadást.

Multak az idők. Valahányszor találkoztak mindig a lesajnálás bizonyos nemével üdvözölték egymást. Mikor a nyáron a panama-per a forrás tetőpontján állott, az ellenzéki hős már szemrehányást tett magának, hogy ilyen könnyű és biztos diadallal főzi meg azt a szegény mungót. Ebben a mungólélekben pedig volt annyi humor, hogy megírja a diadalmas ellenlábásnak, hogy „guritom már a hordót.”

Megint multak az idők. A felek ősz utóján ismét találkoztak a fogadó teremben. No hogy is leszünk azzal a kis ügygyel? Kellennetlennkedett a mungó.

— Még nincs itt a terminus, válasszol a kemény vitéz, haj! de a vesztett fogadás árnyéka már előre vetette contourjait, mert azt mondja: „hát duplázzuk meg azt az átalagot!”

— Mindenekelőtt nem átalag és mindenkután, egyszer csak megbukik minden párt és minden kormány, tehát várjuk be a silvestert.

— Rendben! — mondják a gibickek, mert Tisza ide Andrassy oda, hogy jövíünk mi ahoz, hogy a december 31-iki biztos szopadékat az emberi kor legvégső határáig függőben tartsuk.

— ???

— No igen, mert a minő sikerei vannak ennek az ellenzéknek, — valószínű, hogy a század végéig a mungó párt fel nem dől, sőt sőt hogy dicsőségesen követendi nagynevű ösét, aki tudvalevőleg 185 esztendőket élt.*

— Tehát?

A viszontlátásig december 31-én éjjel 12 órakor, a mikor a gönczi hordó daróci tartalma meggyőzően fogja bizonyítani, — hogy az ellenzék se a fogadalmait, se a fogadását nem tudja valóra váltani.

* Szent mungó, polgári néven Kentingern, a glasgowi apátság alapítója érte el e hosszú kort. V. ö. Mecsnikov világnézet.

APOLLO MOZGO SZINHÁZ A WEIDLICH-PALOTÁBAN

Műsor december 25-én és 26-án:
1. Nyitány. — Reclamograph

A fenség.

5 injáték 3 felvonásban.

Tangó fáncc.

Előadva világhírű művészek által.

Helyárak a rendesek.

HIREK.

Hogy tőletek elkerültem.*

Szövegét írta: Léderer Sándor.

Hogy tőletek elkerültem
Nem láttalak azóta
Bárcsak tudnám, hogy éled a
Világodat, jómódba.
Dalolsz-e még? ápolod-e
Virágodat kertedben?...
Szeretnék látni, rózsám
Még egyszer az életben.

Szeretnék látni, rózsám,
Ugy, hogy ne is tudj róla...
Kacágsz-e még, virul-e még
Szép orcádon a rózsá...
Vagy tán arcod könnyes hal-
vány.

Bánat él a szivedben?
Szeretnék látni, rózsám
Még egyszer az életben.

* Zenésítési jog fentartva.

— Meoiutalmazott tervpályázat.
Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat Állandó Biráló Bizottsága szombaton Bárczy István Budapest székesfőváros polgármesterének elnöke alatt tartott ülésén a polgári lakások burtoztatának terveire kiírt pályázók közül az első díjat, ötszáz koronát, Spiegel Imrének, Spiegel Jakab helybeli polgár fiának ítélte oda.

Árúházamban

a
Karácsonyi

Vásár

alkalmából

10, 20, 30, 40%

engedményt

adok

a raktáron levő
minden árun előirt

árakból.

Tisztelettel

HEGYESI JENŐ

(Weidlich-palota)
Telefon 2-05.

— **Huberth János könyve.** Huberth János, a Miskolczi Napló felelős szerkesztője több önálló dolgozatát összegyűjtve könyv alakban fogja kiadni. A könyv címe: „Egy és más”. A füzetben öt-hat önálló dolgozat, részben tréfás, részben komolyabb tárgyú elbeszélések lesznek. Az előfizetési felhívás legközelebb meg fog jellelni.

— **A miskolczi könyvnyomdászok mainéja** 1913. december hó 26-án az egyleti helyiségben (Klein Lipót vendéglő) tartatik meg. — Műsor: 1. Munkásriadó. Előadja a Miskolczi Munkás Dalárda. 2. A sajtóhibákról. Felolvasás. Tartja Kázméri Kázmér hírlapíró, „A Reggel” segédszerkesztője. 3. Népdalegyveleg Szent-Gály Gyulától. (Fehér galamb száll a levegőben...) Előadja a Miskolczi Munkás Dalárda. 4. Ha férfi volnék... Magánjelenet. Előadja Ignácz Piroska kiasszony. 5. Népdalegyveleg Hoppe Rezsőtől. (Estét harangoznak.) Előadja a Miskolczi Munkás Dalárda. 6. Csalfa mind a lány... Magánjelenet. Előadja: Jencsel József. A matiné Földes Miklós konferál. — A matinére belépti díj nincs. Vendégek szívesen láttatnak. Kezdeté délelőtt 10 órakor.

— **Az Uránia szenzációja.** Nagy földi sikerek után érkezik hozzánk Miskolcra az idei mozszezon egyik legkiválóbb és legnagyobb szerűbb alkotása, a sokat emlegetett filmóriás, az „Igézet rabja” című társadalmi színmű. A párisi Pathé gyár 2000 méteres képe, mely egy teljes évet vett igénybe, míg a nyilvánosság számára elkészült. Miskolczi bemutatósi jogát az Uránia mozgószínház szerezte meg óriási pénzösszegért és szombaton december hó 27-én, valamint vasárnap december 28-án mutatja be. Tekintettel arra, hogy nálunk csak 2 napi maradhat ez a világszenzációs film, ajánlatos, ha a közönség felhasználja az alkalmat és megnézi, amit a magunk részéről is a legmelegebben ajánlunk. A kolosszális film mellett, mely egy

maga is elég lenne egy műsorra, még 2 igen humoros vigiáték és egy természetes felvétel is követ. A helyátrak a rendesek.

A szerkesztőség telefonja.

— Nagysád!
Semmi nesz. Huszonkét szer mondtam be eddig ezt a varázsigét lágyan, basszus hangon, trillázva és fölháborodással. Alkonyodott, a mikor leemeltem a kagylót s most éjfél mutat az óra.

— Nagysám, édes!
Valami távoli, andalító zsongás vibrál onnan belülről, olyasféle, mint holdas májusi éjszakák a tavi békák méla orgonája. — A kagyló zug, a filem cseng és a bosszuságtól cipóvá dagadt a fejem.

— Központ! Galambom!
S várok csökönnyösen, elborongva, vad kétségbeeséssel, mint a konflisó a közigazgatás államosítását. Gondolatban átszaladok nemzetem ezer esztendején s látom iszonyatos bukásomat: álhlapírók csoportjában menekedve a Bakony felé.

— Kisasszony nagyon beteg vagyok.

Konok hallgatás.
Filozofálni kezdek: vagy szende angyal kapcsol a drót tulsó végén, akkor éjjeli zenét ígérek neki; vagy bajszos öreganyám, — kinek a romantikához van hajlandósága, akkor megkérem a kezét.

Hangom tehát epedő lesz:
— Halló! Imádom.
Szünet.
— Oh, Szeramisz rózsája!
Nem megy.

— Ne kinózz, démon!
Krrrrrrr... Na egyszer!
Csönd.

Éjfél után három. Szemhéjam ég s vízióim vannak.

— Központ! Édes néném!

Krrr... Krrrrrrr...

— Nagyanyám, irgalom!

Hallgatás.

— Hallja maga!

Nem hallja.

Vége! Krákogni kezd a kagyló s arcomon lecsurog a megindulás könnye.

Krrrr... Krikk.

— Megvan! Banzáj!

— Halló, ki beszél? — így egy édes hang.

— Én.

— Te? Te gyalázatos...

— Kikérem..

Szétkapcsoltak. Kár.

— Központ! Közpoooooont!!!

— Tessék!

Kapcsoljon be!

— Hova?

Krrrr... Krikk.

— Ki az?

— Budapest.

Vége.

Bősz fölördítés a felelet. Krikk. Szétkapcsoltak.

— Központ, a kesergőjét!

Krrrrrrrrr...

— A 123-at! Vért iszok ma.

Szünet. Unalom. Hörgés.

— Nagysád! Drága Nagysád!

— Mi az?

— Könyörgöm, megőrülök.

— Igen.

Azóta a dér megütö a fejemet s én várok fanatikus csökönnyel. Hajnalodik.

Leszállítják

a katonák zsoldját

A bakák keserve.

Január 1-től kezdődőleg a tényleg szolgáló legénységnek napi, — illetőleg havi zsold jár. A napi zsold a kisebb szolgálati és személyes szükségletek kielégítésére szolgál. Ezt a napi zsoldot kapja minden olyan katona, — akinek rangja nincs, továbbá a tizedes, végül mindazok az altisztek, akiknek részére havi zsold rensszeresítve nincs. A napi zsold őrmesterek és hasonló rangban levők részére: 70 fillér, szakaszvezetők és hasonló rangban levők részére 45 fillér, káplárok és hasonló rangban levők részére 20 fillér, végül közkatona részére 16 fillér. Az államköltségen szolgáló egyéves önkénteseket (kivéve a segédorvos-helyetteseket) a közkatona zsoldja illeti.

A tényleges szolgálatra vagy fegyvergyakorlatra behívott tartalékosokat és póttartalékosokat, tekintet nélkül szolgálati idejükre, csak a rangjának megfelelő napi zsold illeti meg.

A legénységi állományban levők részére annak idején megállapított szolgálati pótlékok 1913. december 31-ével töröltetnek. Szakaszvezetők, káplárok és tizedesek (valamint a hasonló rangban levők), akiknek eddigi napi zsoldja 48, 36 és 24 fillér volt, 1914. január 1-től kezdődőleg csak a fent említett leszállított zsoldot kapják, de számukra a régi és az új zsold között levő különbség mindaddig, — mig magasabb rangfokozatot el nem érnek, vagy tényleges szolgálati pótlékot, mint „szolgálati pótlékot” nem kapnak, a zsolddal egyidejűleg és hasonló elvek szerint folyósítandó. A napi zsoldot minden hónap 1-én és 11-én tiztiz napra vonatkozólag, 21-én pedig a hátralevő napokra vonatkozólag fizetik és pedig előre.

SANITOL
szájvíz, fogpor, fogkrém, fogkefe
ma az egyetlen
erőteljes fogpoloszer

**Makulatura
papír
= kapható =**

Boltok a Weidlich-udvarban.

**Gondos
Sándor**

hölgyfodrászat, hajmosás, készhajmunka

**Nagy és
Kristyán**

kenyérgyári és pékségi emény előrusítás.

**CZIKÓ
ISTVÁN**

szücsáru üzlete

**Groszman
Gáspár**

cipőgyári raktár.

**Gottlieb
Dezső**

tej, tea, kávé mérés és bufett.

**PESTI
és
FEJÉR**

művirág s női kalap

**Osztrovszky
raktára.**

Zongorát elad, becsesrel, átalakít, javít, hangol és hérbead.

**Gondos
Sándor**

uri borbély.
Modern berendezés és jó kiszolgálás.

**Weisz
Teréz**

gőzmosoda és vegytisztító intézet felvételi helye.

**Szendrei
Lajos
cipész**

1914. február 1-től.

**Földes
Gusztáv**

Írógépraktár és másolóintézet.

**Gottlieb
Dezső**

Tejcsarnok

**CZIKÓ
ISTVÁN**

szücs-
műhely

Kiadó!

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Csütörtökön d. u. A faun. Vigjáték.
Csütörtökön este: A muzikirály, operette.
Pénteken d. u. A vadkacsa, — szinmű.
Pénteken este: Rip van Winkle, operette.
Szombat: Katonadolog, operette.
Vasárnap: Katonadolog, operette.

— A színház karácsonya. A karácsony két napján, csütörtökön s pénteken négy előadást tartanak a színházban. — Karácsony első napján, csütörtökön délután Edmard Knoblauch világhírű vigjátéka „A faun”, este pedig a diadalmas „Muzikirály” kerül színre amelyet a közönség az idei szezonban legjobban megkedvelt. — Pénteken délután Ibsen, a nagy norvég író izgalmas drámája, „A vadkacsa” megy a legutóbbi kitűnő szereposztással, este pedig a legszebb zenéjű operette, „Rip van Winkle” szerepel a műsorban, amelynek főszerepei F. Halmos Mici, Füredi Ilonka, Cserényi A., Miskey, Rátkai, D'Arrigo, Bátori és Lipthay kezeiben vannak. Itt említjük meg, hogy az ünnepi előadásokra, valamint a „Katonadolog” sorozatos előadásaira a torlódások elkerülése végett, három nappal előbb megválthatók a jegyek a színházi pénztárnál.

— A „Katonadolog” szereposztása. A népszerű Zerkovitz Béla „Katonadolog” című slágeroperettjének szereposztása a következő: Fucsún, Csulong kormányzója—Bátori Béla. Nakinak a leánya—F. Halmos Mici. Pimpiparé kiasszony—Tisza Karola. Man-Sing—Füredi Ilonka. Máriássy László honvédőrnagy—Miskey József. Bodor Pistai honvéd zászlós—D'Arrigo Kornél. Zabola Péter, néptanító—Rátkai Sándor. — Muci és Puci, a két tiszt kínai kutyamosója—Heltai Árpád és Konc Mihály. Az előadást Rátkai Sándor rendezi. Eltekintve a kedves zenei élvezettől és a káprázatos kiállításától, külön érdekessége a „Katonadolog”-nak az amerikai Tangó- és a Pávián-tánc, amelyeket Tisza Karola, Füredi Ilonka és Heltai Árpád fognak bemutatni. A kitűnő operett-újonság sorozatos előadásai iránt lázas érdeklődés nyilvánul. A szombati premér jegyei már csütörtökön reggel megválthatók a színházi pénztárnál.

A Bécsi Ipartársaság

verseny nélküli gyártmányai részére keres egy ügyes és jártassággal bíró urat, aki előrelátható ügyességével

havi 500—600 korona jövedelemre t het szert.

Szükséges: mozgékony, szervező képesség és kb. 5000 kor. saját tőke áruhárra. Nem kell előismeret, sem üzlet-helyiség, esetleg mozgé-ony nyugalmazott, kereskedelmi ismeretekkel bíró egyén is alkalmas. Ajánlatok életpálya és kor megnevezésével küldendő: Annoncen Expedition

BOCH és HERZFELD,

Wien, I., Adlergasse 6. sub ch. fre. „Industriegesellschaft.”

A karácsonyi vásár keretében 500 nál több leszállított árucikk kerül eladásra, melynek nagyobb része 18 kirakatomban megtekinthető.

KOHN HERMAN

áruháza MISKOLCZ

Széchenyi-u. 111. sz. („Royal” Szállodával szemben)

Boa valódi muflon szőrméből fehér, és szürke színben, atlasz béléssel, legújabb divat leszállított ára 2,—, 16,—, 20,—

Gyermek garnitu a (boa és muff együtt) óriási választékban, szép, izléses kivitelben 2,40, 3,60 5,—, 7,50, 10,—

Boa és muff együtt nagyobb leányok részére, fekete és barna színben ... 10,—

Glott alsószojnyák igen szolid kivitelben, darabja ... 2,50, 3,60, 5,—

Női siflon ingek kézi himzéssel darabja ... 2,20

Kötött női berliner kabátok 6,50, 7,50

Női flanel bluzok izléses kivitel legújabb divat szerint ... 3,—, 3,50, 4,50

Sva terek fiúk és leányok részére, tiszta gyapjúból, óriási választékban ... 2,50, 3,25, 4,—, 4,50

Ródlí sapka vagy plastron minden színben ... 1,—, 1,20, 1,50

Valcdi Jäger trikók 4,—, 5,—, 6,—

Jäger utánzatu trikók 1,20, 2,—, 3,—

Selyem és zsenília sálak 2,50, 5,—, 7,—, 9,—

Női kötött mellény tiszta gyapjúból, minden színben ... 2,50, 3,—, 4,—

Női sálkendő legújabb mintákban, tiszta gyapjúból ... 2,50, 5,50

Gyermek ruhák barchetból és szövetből órtási választék a legolcsóbbtól, a legfinomabbig mélyen leszállított árakban.

Kemény férfi kalapok legújabb formákban drbja ... 4,—, 5,—, 6,—

Női fehér diszkötények nagy választékban ... 1,—, 1,50, 2,—

Női blousok szövetből és selyemből a legújabb divat szerint ... 5,—, 6,80, 9,—, 12,—

Házi komót cipő bőr talppal posztó és bőr... 1,50, 2,—, 2,50, 3,—

Férfi nykkendők tiszta selyemből a legújabb színekben darabja ... 70 fillér

Női és gyermek harisnyák minden nagyságban igen olcsó árakon

A kapum alatti kirakatok szives megtekintését kérem

A főrendiház ülése.

Budapest, december 24.

(Telefonjelentés.) A főrendiház e hó 29-én délelőtt 11 órakor ülést tart. Az ülés napirendjén van: az 1914. év első felére szóló indemnitás, az állami számvevőszék szervezetének módosításáról szóló javaslat, a magyar-horvát pénzügyi egyezmény javaslata és több kisebb törvényjavaslat.

Királyunk kitünteti a román királynét.

Bukarest, december 24.

(Telefonjelentés.) Ferenc József király Erzsébet román királynénak az Erzsébet-rend nagykeresztjét adományozta.

Kitüntetett festőművész.

Budapest, december 24.

(Telefonjelentés.) A Múcsarnok kiállításának zsűrije az Erzsébetvárosi kaszinó díját Éder Gyulának ítélte meg egy aktjáért.

A gondolatolvasó csodarabbi

Jelenleg Miskolczon tartózkodik, Royal-szálloda .. (1. emelet 2. ajtó) ..

Megmondja minden hozzáférhetőnek a nevét, társadalmi állását, multját, jelenét és a jövőre nézve böles tanácsot ad s bárkinek megmondja a gondolatát és ami a gondolatát elfoglalja, arra nézve a legjobb utasítást adja. A sodeaember évekket ezéltit már járt Miskolczon s a helybeli közö-ségben a legnagyobb bámulatot és csodálatot keltette. El ne mulassza senki ezen csodaember-t fekeresni. Ez a csodaember nagy talmudista, kabalista, chremanista és a pszichológiai tudományok tudosa. Található reggel 8 óratól este 8 óráig. — Még az ünnepen át itt marad.

Apró hirdetések.

10 szög 80 fillér. — 20 szög K 1,50 — 40 szög K 2,50. — Minden további szög 1 fillér

Minden női kalap alakításá-
gy diszítése 1 korona Freireich
Nenriknél, Arany-János utca 31
szám. 152.

A békéscsabai választás epilógusa.

Békéscsaba, december 24

(Telefonjelentés.) A Világ című lap a békéscsabai választásról irt tudósításában azt közölte, hogy Kiss László ottani főszoigabíró az ellenzéki képviselőket, akik Purjeszszel lerándultak, jött-ment embereknek nevezte. A főszoigabíró kijelenti, hogy az ő neki imputált kifejezést nem használta és a hir nem felel meg a valóságnak.

Meghalt az osztrák pénzügyminiszter.

Merán, december 24.

(Telefonjelentés.) Zalesky osztrák pénzügyminiszter, délután negyed ötkor egy meráni szanatóriumban meghalt.

Az új francia kormány külügyi politikája.

Páris, december hó 24.

(Telefonjelentés.) Doumergue francia miniszterelnök és külügyminiszter a kamara külügyi bizottsága előtt beszédet mondott. Kijelentette, hogy a külügyi politika tekintetében folytatja elődei politikáját.

A Mona Lisa tolvajának büntársai voltak.

Páris, december 24.

(Telefonjelentés.) A párisi rendőrség előzetes letartóztatásba he-
ivezte a Lanszelotti testvéreket, a kikről kiderült, hogy büntársai voltak Perugiának, a Mona Lisa tolvajának. A testvérek még a pályaudvarhoz is elkísérték a tolvajt. A testvérek tagadnak.

Csalárd bukásért elítélt kereskedő.

Szeged, december 24.

(Telefonjelentés.) Springer Jenő kereskedő néhány hónappal ezéltit csödbe ment. A kereskedő üzletéből mintegy 20 ezer korona értékű árut elvitt és ezzel a hitelezőket jelentékenyen megkárosította. A törvényszék csalárd bukás büntette miatt helyezte vád alá. Az ügyet tegnap tárgyalta a szegedi törvényszék és Springert hat havi fogházra ítélte.

Saját termésű Bodógyöngye

u. m. Rizling, Furmint és Muskotály dugaszolt literes üvegekben 88 fillérért a nagyérd mü fogyasztó közönség részére forgalomba hozok. — Házhöz rendelések azonnal eszközöltetnek. Telefon 486.

Tisztelettel
Ild Mayer József
Mélyvölgy utca 3. sz.

2-3 középiskolát végzett fii tanulóul felvétetik

Maluatura
papir
nagyban és kicsinyben
kapható
Lapunk kiadóhivatalában

Szíves tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a Rákóczi-u. 16. sz. a ruhafestő és vegytisztító intézetem részére

e hó 13-15i kezdve Szemere-utcán, a

Forgóhid mellett (Goldstein fűzőkészítő szomszédságában) egy **felvételi üzletet nyitottam**

Kérem a nagyérdemű közönség további szíves pártfogását. Tisztelettel

MINNICH MIKLÓS

Hochhauser „Sólyomcipők” áruházában

Miskolcz, Széchenyi-utca 72. Borsodmegyei Takarékpénztár épületben

Karácsonyi Occasió

mélyen leszállított árak mellett december 1-én vette kezdetét!

Női cipő: Korona

Legfin. am. fűzős és gombos 11.—

Ugyanez francia formában

Míg a készlet tart fél és egész 6 50

Am. lack fél gombos cipők 10.—

Posztó pántos házi cipők

1 korona, 35. számig

Férfi cipő: Korona

Igen jó am. box v. chew bőr cipők 11.50

Eredeti moccasin bőrbéléssel 13.85

Pesti formában a legfinomabb 12.50

Dr. Högyes asbest talpbetétek.

Teveszőr esattas eipők 8 koronáért.

Vadász- és boxsizmák nagy választékban.

HERCZ JENŐ

gépgyára és vasöntődéje. Hofherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth gépgyárak részvénytársaság

■ képviselősege és raktára ■

MISKOLCZON

Gyártási ágazatok:

Szegecselt vasoszlopok,

ívlámpa-oszlopok, vasszerkezeti munkálatok.

Öntött vasoszlopok,

gép- és építkezési öntvények.

Csatornázási szerelvények,

mint csatorna-szemek, árviz-elzárók, akna-fedelek, lefolyó csövek stb.

Bányacsillék,

szállító készülékek sodronykötélpályákhoz, felhúzó szerkezetek.

Gazdasági gépek,

saját szerkezetű borsajók, szűrőelők eszközök.

Malomberendezések,

vizikerek, fogaskerek, áttételek, transmissiók és gépszakmába vágó munkák.

Hofherr-Schranz és Clayton-Shuttleworth gépgyárak részvénytársaság képviselősege és raktára. Szívógáz-motorok, benzin-locomobilok, nyersolaj-motorok. Állandó nagy raktár gazdasági gépekben.